SASKAŅOTS
RISEBA Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu atzīšanas komisijā 16.11.2018.

APSTIPRINĀTS
RISEBA Senāta sēdē 10.10.2012. Protokola Nr. 12/1.1-07/05
(ar grozījumiem 21.11.2018. Protokola Nr. 18/1.1-07/08)

NOLIKUMS
PAR ĀRPUS FORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS APGŪTO VAI PROFESIONĀLAJĀ PIEREDZĒ IEGŪTO KOMPETENČU UN IEPRIEKŠĒJĀ IZGLĪTĪBĀ SASNIEGU STUDIJU REZULTĀTU ATZĪŠANU

Jēdzieni:
Ārpus formālās izglītības apgūtais – prasmes, zināšanas un kompetence, kas ir iegūta ārpus formālās izglītības.

Formālā izglītība – sistēma, kas ietver pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments. Formālā izglītība ir tāda izglītība, kuru var apgūt arodizglītības, pamatizglītības, vidējās izglītības programmās, kā arī studiju programmās.

Profesionālā pieredze – iepriekšēja nodarbošanās attiecīgajā profesijā

Kompetence – zināšanu, prasmju, attieksmju, vērtību un emociju elastīgs un dinamisks kopums konkrētas darbības veikšanai.

Iepriekšējā izglītībā apgūtais – augstskolā vai koledžā apgūtie studiju moduļi vai studiju kursi, ko persona apguvusi kā klausītājs.

Studiju rezultāti – studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa noslēgumā iegūstamais zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Ārpus formālās izglītības iegūtā izglītībā un profesionālajā pieredzē sasniegtās zināšanas, prasmes un kompetence, to atzīšanas gadījumā kļūst par studiju rezultātiem.

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Šis nolikums nosaka Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas „RISEBA" (turpmāk– RISEBA) ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, vai iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu (turpmāk– studiju rezultāti) atzīšanas kārtību un kritērijus, kā arī definē komisijas veidošanas nosacījumus, tās tiesības un pienākumus.
1.2. Nolikums izstrādāts saskaņā ar *2018. gada 14. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 505 „Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi"*.

2. Studiju rezultātu atzīšanas komisija

2.1. Lēmumu par ārpus formālā izglītībā, profesionālajā pieredzē vai iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu pieņem RISEBA izveidota Ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisija (turpmāk tekstā – komisija).

2.2. RISEBA izveido komisijas tajās Latvijas izglītības klasifikācijas noteiktajā izglītības tematiskajā jomā, kurās tiek īstenotas studiju programmas.

2.3. Komisija sastāv no komisijas priekšsēdētāja, trim dalībniekiem un sekretāra, un tās sastāvs tiek apstiprināts ar rektora rīkojumu.

2.4. Par komisijas dalībnieku tiek izraudzīts vērtētājs, kurš pārzina attiecīgās studiju programmas studiju rezultātus, profesijas standartu (ja tāds piemērojams), studiju programmas novērtēšanas kritērijus vai ir eksperts attiecīgajā jomā vai konkrētajā nozarē.

2.5. Komisijas pienākumi:

2.5.1. Ne ilgāk kā viena mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas, izskatīt un pieņemt lēmumu par sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu vai par atteikumu atzīt sasniegtos studiju rezultātus;

2.5.2. Savā darbībā ievērot ārējos normatīvos aktus un RISEBA iekšējos normatīvos aktus.

2.6. Komisijas tiesības:

2.6.1. Pārbaudīt sniegtās informācijas un ziņu atbilstību faktiskajiem apstākļiem;

2.6.2. Noteikt pārbaudījumus sasniegto studiju rezultātu novērtēšanai;

2.6.3. Pieprasīt papildus informāciju objektīva lēmuma pieņemšanai, attiecīgi pagarinot lēmuma pieņemšanas termiņu;

2.6.4. Pieprasīt RISEBA ekspertu atzinumus par iesniegtajiem dokumentiem;

2.6.5. Pieprasīt un saņemt no RISEBA struktūrvienībām informāciju, kas nepieciešama komisijas darbības sekmīgai nodrošināšanai;

2.6.6. Uzaicināt uz komisijas sēdēm RISEBA darbiniekus;

2.6.7. Uzaicināt programmas direktoru un/vai citu personu piedalīties sēdēs un uzdot jautājumus objektīvai lēmuma pieņemšanai.

2.6.8. Lemt par studiju maksas samazinājumu.

3. Studiju rezultātu atzīšanas kārtība

3.1. Studiju rezultātu atzīšanas process ietver četrus soļus:

1. Identificēšana;
2. Dokumentēšana;
3. Vērtējums;
4. Lēmuma izsniegšana.

Pirmais solis – sasniegto studiju rezultātu identificēšana

3.2. Augstskolas RISEBA pienākums ir nodrošināt informācijas pieejamību tās mājas lapā www.riseba.lv par studiju rezultātu atzīšanas iespējām un atzīšanas kārtību jebkuram interesentam.

3.3. Persona, kura vēlas, lai tiktu atzīti tās sasniegtie studiju rezultāti, vēršas pie attiecīgās studiju programmas direktora konsultācijas saņemšanai par vērtēšanas procesu, kritērijiem un pierādījumiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtie studiju rezultāti atbilstu konkrētai studiju programmai, kā arī sniedz ieteikumus par iesnieguma un nepieciešamo dokumentu noformēšanu.

Otrais solis – sasniegto studiju rezultātu dokumentēšana

3.4. Pretendents, veicot pašvērtējumu, sagatavo dokumentu kopu:

3.4.1. iesniegumu par studiju rezultātu atzīšanu (skat.1.pielikumu)

3.4.2. pavaddokumentus ar pierādījumiem (skat. 2.6. punktu):

- Atzīstot *ārpus formālās izglītības* apgūtajā sasniegtos studiju kursu rezultātus, pierādījumi var būt: apmācības organizētāju izdoti diplomi, sertifikāti, kursu apliecinājumi u.c.
- Atzīstot *profesionālajā pieredzē* sasniegtos studiju kursu rezultātus, pierādījumi var būt: darba līgums, amata apraksts, pretendenta radīti produkti vai rakstiski vērtējumi un apliecinājumi, ko ir sagatavojis kāds, kurš novērtējis pretendentu darbībā u.c.
- Atzīstot *iepriekšējā izglītībā* iegūtos studiju rezultātus, pierādījums ir apliecība par noklausītu studiju kursu.

3.4.3. kvīti vai maksājuma uzdevuma izdruku par sasniegto studiju rezultātu atzīšanu samaksas veikšanu atbilstoši RISEBA maksas pakalpojumu cenrādim.

3.5. Dokumentu kopu pretendents iesniedz RISEBA programmas direktoram papīra vai elektroniska dokumenta formātā, iepriekš uzrādot dokumentu oriģinālus.

3.6. Programmas direktors uz pretendenta iesnieguma izdara rezolūciju un sniedz ieteikumu par iespējamo lēmumu ārpus formālā izglītībā, profesionālajā pieredzē vai iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu komisijai.

3.7. Programmas direktors, dokumentu kopumu nodod komisijas sekretāram, kurš reģistrē iesniegumu un kopā ar komisijas priekšsēdētāju nozīmē datumu pretendenta iesnieguma izvērtēšanai. Komisijas sēdes izziņo komisijas sekretārs ne vēlāk kā vienu nedēļu iepriekš nosūtot komisijas locekļiem elektronisku uzaicinājumu.

Trešais solis – sasniegto studiju rezultātu vērtējums

3.8. Komisija izvērtē iesniegumu ar tam pievienotajiem dokumentiem atbilstoši studiju rezultātu atzīšanas kritērijiem (skat. 4.punktu), pieņem lēmumu un, ja nepieciešams, nosaka pārbaudījumus studiju rezultātu novērtēšanai un pieprasa papildu informāciju pretendentam.

3.9. Komisijas sēdes tiek protokolētas. Lēmums tiek pieņemts, ja sēdē piedalās ne mazāk kā divas trešdaļas no kopējā locekļu skaita. Komisijas lēmums tiek pieņemts ar balsu vairākumu.

Ceturtais solis – lēmuma par sasniegto studiju rezultātu atzīšanu izsniegšana

3.10. Pēc komisijas lēmuma pieņemšanas, komisijas sekretārs sagatavo lēmumu, norādot atzīto sasniegto studiju rezultātu apmēru kredītpunktu izteiksmē, studiju programmas un studiju kursa nosaukumu, kurā tiek ieskaitīti atzīto studiju rezultātu kredītpunkti. Lēmumu paraksta komisijas priekšsēdētājs.

3.11. Komisijas sekretārs lēmumu elektroniskā veidā nosūta attiecīgās studiju programmas direktoram un studiju programmas administratoram, lēmuma pievienošanai pie studenta lietas. Lēmuma oriģināls, kopā ar pavaddokumentiem un protokolu glabājas Rektora birojā.

3.12. Programmas direktors informē pretendentu par lēmumu.

3.13. Pretendents ir tiesīgs apstrīdēt komisijas pieņemto lēmumu viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas RISEBA rektoram. Rektora lēmumu iespējams pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

4. Studiju rezultātu atzīšanas kritēriji

4.1. Uzrādītajiem dokumentiem jāsatur skaidru, nepārprotamu un pilnīgu informāciju par sasniegtajiem studiju rezultātiem.
4.2. Par sasniegtajiem studiju rezultātiem iespējams piešķirt vismaz vienu kredītpunktu (vienu nedēļu ilgā izglītošanā vai profesionālās darbības procesā, kas atbilst 40 akadēmiskām stundām).
4.3. Personas iepriekš iegūtai izglītībai jāatbilst uzņemšanas prasībām attiecīgajā studiju programmā.
4.4. Pārbaudījumos, ja tādi noteikti, persona ir uzrādījusi attiecīgās studiju programmas vai tās studiju kursu prasībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetenci.
4.5. Sasniegtos studiju rezultātus nevar ieskaitīt kā attiecīgās studiju programmas gala pārbaudījumu, valsts pārbaudījumu, noslēguma pārbaudījumu – profesionālās kvalifikācijas eksāmenu vai promocijas darbu.

4.6. **Profesionālajā pieredzē** sasniegtos studiju rezultātus var atzīt tikai:
  4.6.1. Tajā attiecīgās studiju programmas daļā, kuru veido prakse, turklāt šiem studiju rezultātiem jābūt sasniegtiem tajā profesionālajās darbības jomā, kura atbilst studiju programmas izglītības tematiskajai jomai;
  4.6.2. Tajā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru apgūstot iegūst praktiskas zināšanas.

4.7. **Iepriekšējā izglītībā** sasniegtos studiju rezultātus var atzīt, ja tie atbilst augstākās izglītības pakāpei un ir sasniegti:
  4.7.1. Atsevišķā studiju programmas kursā, studiju daļā vai studiju modulī, kuru persona ir apguvusi kā klausītājs;

4.8. **Ārpus formālās izglītības** apgūtajā sasniegtos studiju rezultātus var atzīt, ja tie atbilst augstākās izglītības pakāpei un ir sasniegti:
  4.8.1. Tālākizglītības programmā, profesionālās pilnveides izglītības programmā vai cita veida neformālās izglītības programmā, kurā iegūstamie studiju rezultāti atbilst studiju programmas vai studiju programmas daļas studiju rezultātiem;
  4.8.2. Citos ārpus formālās izglītības iegūtos veidos (piemēram, pašmācībā). Šajos izglītības veidos iegūtos studiju rezultātus studiju programmās, kuras atbilst reglamentētajām profesijām, var atzīt tikai tajā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru apgūstot iegūst teorētiskas zināšanas.

5. Sasniegto studiju rezultātu pārbaužu veidi

5.1. Iespējamie sasniegto studiju rezultātu pārbaužu veidi apkopoti tabulā 5.1.:

5.1. tabula

Izglītības veids / **Pārbaudes veids**	**Profesionālā pieredze**		**Iepriekšēja izglītība**	**Ārpus formālā izglītība**	
	Prakse	Studiju kurss ar praktiskām zināšanām	Klausītājs	Neformālā izglītība – tālākizglītības programma, profesionālās pilnveides izglītības programma	Citi ārpus formālā izglītības veidi (piemēram, pašmācība)

Atzīst automātiski (izvērtējot studiju rezultātus pēc dokumentiem)	x		x	x	
Komisijas pārbaudījums pēc nepieciešamības (tests, praktiski uzdevumi)	x	x	x	x	x
Attiecīgā studiju kursa pārbaudījumi (kontroldarbi, eksāmens)		x			x

5.2. Gadījumā, ja komisija atzīst par nepieciešamu kārtot papildus pārbaudījumus, kas nav attiecīgā studiju kursa pārbaudījumi, studiju rezultātu atzīšanai ieteicams izmantot individuāli pielāgotas novērtēšanas metodes katram pretendentam, kas var būt:

- *Debates;*
- *Deklaratīvās metodes* (pretendenta iesniegums, aprakstot veiktos darbus, kas ir saistīti ar iegūtajām kompetencēm);
- *Intervijas;*
- *Novērošana* (trešās personas rakstisks vērtējums par pretendentu darbībā);
- *Portfolio metode* (sakārtots materiālu apkopojums, kas parāda un apstiprina pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes, kompetenci konkrētā jomā);
- *Prezentācijas;*
- *Simulācijas un pierādījumi, kas iegūti darbā* (novērtē kā pretendents strādā strukturētā situācijā, kas veidota, pamatojoties uz reālo dzīvi);
- *Tradicionālie pārbaudījumi* (eksāmeni, testi u.c.) .

6. Nolikuma pieņemšana un grozīšana

6.1. Nolikums stājās spēkā ar tā pieņemšanas dienu.
6.2. Nolikumu apstiprina un to var grozīt RISEBA Senāts.

Izmantotā literatūra:
LR IZM „Ieteikumi ārpus formālās izglītības apgūtajā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu vērtēšanā un atzīšanā”

RISEBA
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju
AUGSTSKOLA

1.pielikums
RISEBA Ārpus formālās izglītības,
profesionālās pieredzes vai iepriekšējās izglītības
studiju rezultātu atzīšanas komisijai

IESNIEGUMS
PAR IEGŪTO ZINĀŠANU, PRASMJU UN KOMPETENČU UN/VAI SASNIEGTO STUDIJU REZULTĀTU ATZĪŠANU

Informācija par pretendentu	
vārds, uzvārds:	
personas kods:	
deklarētā adrese:	
tālrunis:	
e-pasts:	

LŪDZU ATZĪT:

☐ *Ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences laikā no* ..... *līdz* ..... .

Informācija par ārpus formālo izglītību vai profesionālo pieredzi (neformālas izglītības kursi vai darba pieredze)	
izglītības iestādes nosaukums vai profesionālās pieredzes ieguves vieta:	
izglītības programma vai tās daļa vai profesionālās ieguves veids:	
ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes, kompetence:	
ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanas mērķis:	
ārpus formālās izglītības vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstības pamatojums attiecīgās studiju programmas studiju kursa vai studiju moduļa sasniedzamajiem studiju rezultātiem:	

☐ *Iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšana laikā no ..... līdz .....*.

Informācija par iepriekš iegūto izglītību (klausītāja statusā)	
izglītības iestādes nosaukums:	
iegūtās izglītības līmenis *(koledžas, bakalaura, maģistra, doktora līmenis)*:	
augstskolā vai koledžā apgūtie studiju moduļi vai studiju kursi klausītāja statusā, kredītpunktu (KP) skaits:	
Kursa nosaukums, KP:	
Kursa nosaukums, KP:	
Kursa nosaukums, KP:	
Kursa nosaukums, KP:	
Kursa nosaukums, KP:	

APGŪTĀS ZINĀŠANAS, PRASMES, KOMPETENCI / IEGŪTOS STUDIJU REZULTĀTUS VĒLOS ATZĪT:

RISEBA programmas līmenis :	☐ Bakalaurs ☐ Maģistrs ☐ Doktors
RISEBA programmas nosaukums:	

RISEBA PRAKSES, STUDIJU KURSA/MODUĻA NOSAUKUMS:

kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	
kurss/prakse (KP):	

PIEVIENOJU ŠĀDAS DOKUMENTU KOPIJAS**:**

izsniegšanas datums:	nosaukums:	dokuments apliecina:

ATZĪŠANAS LĒMUMU VĒLOS SAŅEMT *(atzīmēt vienu no variantiem):*

☐ *ar e-pasta vēstuli*

☐ *personīgi ierodoties RISEBA studiju departamentā*
☐ *pa pastu*

☐ *PIEKRĪTU MANU PERSONAS DATU APSTRĀDEI RISEBA STUDIJU PROCESA NODROŠINĀŠANAI UN ADMINISTRĒŠANAI, STATISTIKAS VAJADZĪBĀM UN ARHĪVA VEIDOŠANAI*

☐ *APLIECINU, KAS ESMU IEPAZINIES (-USIES) AR „NOLIKUMU PAR ĀRPUS FORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS APGŪTO VAI PROFESIONĀLAJĀ PIEREDZĒ IEGŪTO KOMPETENČU UN IEPRIEKŠĒJĀ IZGLĪTĪBĀ SASNIEGU STUDIJU REZULTĀTU ATZĪŠANU"*

SNIEGTO ZIŅU PATIESUMU APLIECINU: _____ _____
/pretendenta paraksts/ /datums/

DOKUMENTUS PIEŅĒMA UN PĀRBAUDĪJA_____ _____
/paraksts/ /atšifrējums/ /datums/

SASKAŅOTS
Programmas direktora rezolūcija un ieteikums komisijai

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
(paraksts) (V.Uzvārds)

_____
(datums)

SAŅEMTS
Rektora birojā

_____
(datums)

Nr. _____

_____
(paraksts)